15/09/2026

Μνημόσυνο για τους εκτελεσθέντες από τους Γερμανούς στα δυτικά χωριά της Ιεράπετρας τον Σεπτέμβριο του 1943

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ιεραπύτνης και Σητείας

Σε ατμόσφαιρα συγκίνησης και με αισθήματα ζωντανής της μνήμης τιμήθηκε τη Δευτέρα 14 Σεπτεμβρίου 2026, εορτή της παγκοσμίου Υψώσεως του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού, η 83η επέτειος του ολοκαυτώματος των Δυτικών Χωριών της Ιεράπετρας από τα Γερμανικά στρατεύματα κατοχής τον Σεπτέμβριο του 1943.

Και φέτος στο μνημείο των πεσόντων, στο προαύλιο του πανηγυρίζοντος Ιερού

Ναού Τιμίου Σταυρού της Ενορίας Ρίζας, τελέσθηκε Αρχιερατικό μνημόσυνο για τα 131 συνολικά θύματα της ναζιστικής θηριωδίας κατά την καταστροφή των χωριών της Ρίζας, των Γδοχίων, των Μουρνιών, του Μύρτου, των Μύθων, των Μαλλών, του Χριστού και του Παρσά (Μεταξοχωρίου) στις 14, 15 και 16 Σεπτεμβρίου 2026.

Την επιμνημόσυνη δέηση τέλεσε ο Σεβ. Μητροπολίτης Ιεραπύτνης και Σητείας κ. Κύριλλος, περιστοιχούμενος από τον Πανοσιολ. Πρωτοσύγκελλο Αρχιμ. Αμβρόσιο Σκαρβέλη και τον Ιερό Κλήρο των Δυτικών Χωριών της Ιεράπετρας.

Ακολούθησε η έπαρση της σημαίας και σύντομοι χαιρετισμοί από τον Δήμαρχο Ιεράπετρας κ. Εμμανουήλ Φραγκούλη, τη Βουλευτή Λασιθίου κ. Κατερίνα Σπυριδάκη και τον Αντιπεριφερειάρχη Λασιθίου κ. Ιωάννη Ανδρουλάκη.

Στη συνέχεια ο ειδικός συνεργάτης του Δήμου Ιεράπετρας κ. Ανδρέας Μιχελαράκης εκφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρας. Αναφέρθηκε στα αποτρόπαια γεγονότα του «μαύρου Σεπτέμβρη» του 1943 που είχαν απολογισμό τη θυσία 131 αθώων ανθρώπων, καθώς και στη συμβολή του αοιδίμου τότε Αρχιμανδρίτου και μετέπειτα Αρχιεπισκόπου Κρήτης Ευγενίου του Α΄ (Ψαλλιδάκη) στην Εθνική

Αντίσταση, κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στο γεγονός της δυναμικής παρουσίας του ένωπιον του Γερμανού στρατηγού, για να σταματήσει ο άδικος και αντιχριστιανικός πόλεμος κατά των αμάχων της Βιάννου και της Ιεράπετρας, θέτοντας τον εαυτό του έτοιμο προς εκτέλεση.

Επακολούθησαν το προσκλητήριο των πεσόντων και η κατάθεση στεφάνων από τους εκπροσώπους των τοπικών, πολιτικών και στρατιωτικών αρχών.

Στέφανα κατέθεσαν ο Δήμαρχος Ιεράπετρας κ. Εμμανουήλ Φραγκούλης, η Βουλευτής Λασιθίου κ. Αικατερίνη Σπυριδάκη, ο Αντιπεριφερειάρχης Λασιθίου κ. Ιωάννης Ανδρουλάκης, ο Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας Ρίζας κ. Εμμανουήλ Αλεξάκης, ο Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας Μουρνιών κ. Εμμανουήλ Δαμασκηνάκης, ως εκπρόσωπος των δυτικών και μαρτυρικών χωριών του Δήμου Ιεράπετρας, οι εκπροσώποι Αξιωματικοί από την Προκεχωρημένη Ναυτική Βάση (Π.Ν.Β.) Κυριαμαδίου και την 11η Μοίρα Σταθμού Ελέγχου και Προειδοποίησης (Μ.Σ.Ε.Π.), ο Α΄ Αστυνομικός Υποδιευθυντής Λασιθίου κ. Γεώργιος Παναγιωτάκης, ο Λιμενάρχης Ιεράπετρας κ. Γεώργιος Πατεράκης, ο Διοικητής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Ιεράπετρας κ. Παναγιώτης Αρχαύλης και ο εκπρόσωπος του Δήμου Βιάννου Δημοτικός Σύμβουλος κ. Εμμανουήλ Αγαπουλάκης.

Παρευρέθηκαν ακόμα οι Αντιδήμαρχοι του Δήμου Ιεράπετρας κ. Γεώργιος Κουγιουμουτζάκης και κ. Εμμανουήλ Τζώρτζης, οι πρόεδροι των Δημοτικών Τοπικών Κοινοτήτων Γδοχίων κ. Νικόλαος Σπυριδάκης, Μύθων κ. Νικόλαος Σιγανός, Μύρτου Αλέκος Παντελάκης, ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Μύρτου κ. Μιχαήλ Παπαγεωργίου και κάτοικοι της περιοχής.

©Αρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπύτνης & Σητείας

ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ
ΓΕΡΜΑΝΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΡΙΖΑΣ
ΤΗΝ 15η ΚΑΙ 16η ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
1943
©Αρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπύτνης & Σητείας

©Αρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπύτνης & Σητείας

©Αρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Ιλίου, Αχαρνών & Σταμούλης

©Αρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπύτνης & Σητείας

Αρχείο Ιεράς Μητροπόλεως

©Αρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπύτνης και Σητείας

©Αρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπύτνης & Σητείας

©Αρχείο Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπύτνης & Σητείας